

KOMMISJONSFORORDNING (EF) nr. 1032/2006**2009/EØS/65/07****av 6. juli 2006****om fastsettelse av krav til automatiske systemer for utveksling av flygedata med sikte på underretning om, koordinering av og overføring av flyginger mellom flygekontrollenheter(*)**

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESKAP
HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap,

under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 552/2004 av 10. mars 2004 om samvirkingsevnen i Det europeiske nett for lufttrafikkstyring (samvirkingsforordningen) ⁽¹⁾, særlig artikkel 3 nr. 1,

under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 549/2004 av 10. mars 2004 om fastsettelse av rammeregler for opprettelse av et felles europeisk luftrom (rammeforordningen)⁽²⁾, særlig artikkel 8 nr. 2, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Lufttrafikkstyring krever sikre og effektive framgangsmåter for underretning om og koordinering og overføring av flyginger mellom flygekontrollenheter. Innføring av slike framgangsmåter i Det europeiske nett for lufttrafikkstyring krever automatisk utveksling av flygedata mellom behandlingssystemer for flygedata. En undersøkelse av den aktuelle situasjonen innen Fellesskapet har avdekket at slike framgangsmåter ennå ikke har nådd et tilfredsstillende nivå i enkelte medlemsstater, og krever ytterligere forbedringer. Det er derfor nødvendig å fastsette krav til behandlingssystemer for flygedata med hensyn til samvirkingsevnen, ytelsen og tjenestekvaliteten til funksjonene for utveksling av flygedata.
- 2) Den europeiske organisasjon for flysikring (Eurocontrol) har i henhold til artikkel 8 nr. 1 i forordning (EF) nr. 549/2004 fått i oppdrag å utarbeide krav til automatiske systemer for utveksling av flygedata med sikte på underretning om, koordinering av og overføring av flyginger. Denne forordning bygger på rapporten om dette av 31. mars 2005.
- 3) Eurocontrol-standarden for direktekoplet datautveksling ble inntatt som vedlegg til kommisjonsforordning

(EF) nr. 2082/2000 av 6. september 2000 om vedtaking av Eurocontrol-standarder og om endring av direktiv 97/15/EF om vedtaking av Eurocontrol-standarder og om endring av rådsdirektiv 93/65/EØF⁽³⁾, og anvendelse av den er dermed blitt obligatorisk i Fellesskapet ved innkjøp av nye behandlingssystemer for flygedata. Siden forordning (EF) nr. 2082/2000 ble opphevet med virkning fra 20. oktober 2005, må Fellesskapets regelverk ajourføres, slik at det sikres sammenheng i relevante bestemmelser.

- 4) Denne forordning bør ikke få anvendelse på militære operasjoner og militær trening som nevnt i artikkel 1 nr. 2 i forordning (EF) nr. 549/2004.
- 5) I en uttalelse fra medlemsstatene om militære spørsmål knyttet til Det felles europeiske luftrom⁽⁴⁾ har medlemsstatene forpliktet seg til å samarbeide med hverandre, idet det tas hensyn til de nasjonale militære behov, slik at modellen for fleksibel bruk av luftrommet anvendes fullt ut og på en ensartet måte av alle luftromsbrukere i alle medlemsstater.
- 6) Anvendelsen av modellen for fleksibel bruk av luftrommet, som definert i artikkel 2 nr. 22 i forordning (EF) nr. 549/2004, krever opprettelse av systemer for rettidig utveksling av flygedata mellom enheter for lufttrafikkjenester og militære kontrollenheter.
- 7) Kontrollsentralene bør innføre automatiserte prosedyrer knyttet til underretning og innledende koordinering med sikte på å gi ensartet flygeinformasjon ved både overførende og mottakende enheter og å støtte koordineringen av den planlagte overføringen av flyginger. De inngikk i standardene fastsatt ved forordning (EF) nr. 2082/2000, og bør derfor anvendes fra datoen for denne forordnings ikrafttredelse.
- 8) Flygeinformasjon som overføres under den innledende koordineringen, bør holdes à jour. Automatiserte prosedyrer bør derfor innføres gradvis, slik at det er mulig å ajourføre informasjon om flyginger som tidligere var gjenstand for innledende koordinering eller opphevet koordinering når aksepterende enhet ikke lenger er berørt av flygingen.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 186 av 7.7.2006, s. 27, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 134/2006 av 27. oktober 2006 om endring av EØS-avtalens vedlegg XIII (Transport), se EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende nr. 64, 21.12.2006, s. 6.

⁽¹⁾ EUT L 96 av 31.3.2004, s. 26.

⁽²⁾ EUT L 96 av 31.3.2004, s. 1.

⁽³⁾ EFT L 254 av 9.10.2000, s. 1.

⁽⁴⁾ EUT L 96 av 31.3.2004, s. 9.

- 9) Andre flygekontrollenheter enn kontrollsentralene kan dra nytte av innføringen av automatiserte prosedyrer for underretning om og innledende koordinering og ajourføring samt oppheving av koordinering av flyginger. Dersom de velger å innføre slike prosedyrer, innebærer behovet for samvirkingsevne i Det europeiske nett for lufttrafikkstyring (heretter kalt «EATMN») at de må anvende de samme krav som gjelder for kontrollsentralene.
- 10) Rettidig utveksling av flygedata mellom enheter for lufttrafikkjenester og militære kontrollenheter bør bygge på en gradvis innføring av automatiserte prosedyrer. Et første trinn bør være innføringen av overføring av grunnleggende flygedata mellom slike sivile og militære enheter, med mulighet for å ajourføre dem etter behov.
- 11) Det er påvist at ytterligere automatiserte prosedyrer ville kunne styrke koordineringen mellom flygekontrollenheter eller mellom enheter for lufttrafikkjenester og militære kontrollenheter. Dersom de velger å anvende ytterligere automatiserte prosedyrer, innebærer behovet for samvirkingsevne i EATMN at de må anvende harmoniserte krav på disse prosedyrene.
- 12) Anvendelsen av denne forordning bør muliggjøre videre utvikling i retning av en ytterligere bedring av samvirkingsevnen.
- 13) For å opprettholde eller bedre eksisterende nivåer for driftssikkerhet bør det kreves at medlemsstatene sørger for at de berørte parter utfører en sikkerhetsvurdering, herunder fareidentifikasjon, risikovurdering og risikoreduksjon. En harmonisert anvendelse av disse prosedyrene på systemer som omfattes av denne forordning, krever at det fastsettes bestemte sikkerhetskrav til alle obligatoriske krav som gjelder samvirking, yteevne og tjenestekvalitet.
- 14) I henhold til artikkel 3 nr. 3 bokstav d) i forordning (EF) nr. 552/2004 skal gjennomføringsreglene for samvirkingsevne beskrive de særlige framgangsmåtene for samsvars-vurdering som skal benyttes til vurdering av komponenters samsvar eller bruksegnethet samt verifikasjon av systemer.
- 15) I henhold til artikkel 10 nr. 1 og 2 i forordning (EF) nr. 552/2004 kan datoene for anvendelse av overgangsordninger fastsettes i de relevante gjennomføringsbestemmelser for samvirkingsevne.
- 16) Produsenter og ytere av flysikringstjenester bør få tid til å utvikle nye komponenter og systemer som er i samsvar med de nye tekniske kravene.

- 17) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra Komiteen for det felles luftrom, nedsatt ved artikkel 5 i forordning (EF) nr. 549/2004 —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Formål og virkeområde

1. I denne forordning fastsettes krav til automatisk utveksling av flygedata med henblikk på underretning om, koordinering av og overføring av flyginger mellom flygekontrollenheter og med henblikk på sivil-militær koordinering.
2. Denne forordning får anvendelse på
 - a) behandlingssystemer for flygedata som benyttes av flygekontrollenheter som yter tjenester til allmenn lufttrafikk,
 - b) utvekslingssystemer for flygedata som støtter koordinering mellom enheter for lufttrafikkjenester og militære kontrollenheter.
3. Denne forordning får ikke anvendelse på utveksling av flygedata mellom flygekontrollenheter som benytter de systemer for behandling av flygedata nevnt i nr. 2 hvor flygedata som omfattes av denne forordning, synkroniseres ved hjelp av et felles system.

Artikkel 2

Definisjoner

1. I denne forordning gjelder definisjonene fastsatt i forordning (EF) nr. 549/2004.
2. I tillegg til definisjonene nevnt i nr. 1 får følgende definisjoner anvendelse:
 1. «underretning», den hendelse der overførende enhet overfører data for å ajourføre systemet hos mottakende enhet som en forberedelse til koordinering,
 2. «koordinering», koordineringen mellom flygekontrollenheter av den planlagte passeringen av den felles grense for å sikre flysikkerheten,
 3. «flygekontrollenhet» (heretter kalt «ATC-enhet»), kontrollsentral, innflygingskontrollenhet eller kontrolltårn,

4. «sivil-militær koordinering», koordinering mellom sivile og militære parter med myndighet til å treffe beslutninger og godkjenne nødvendige tiltak,
5. «behandlingssystem for flygedata», den delen av et system for lufttrafikkjenester som mottar, automatisk behandler og distribuerer reiseplandata og tilknyttede meldinger til flygekontrollenhetenes arbeidsstasjoner,
6. «enhet for lufttrafikkjenester» (heretter kalt «ATS-enhet»), en sivil eller militær enhet som er ansvarlig for å yte lufttrafikkjenester,
7. «militær kontrollenhet», enhver fast eller mobil militær enhet som har ansvar for styring av militær lufttrafikk og/eller utfører andre aktiviteter som, på grunn av sin egenart, kan ha behov for et reservert luftrom eller restriksjonsområde,
8. «overførende enhet», den flygekontrollenhet som overfører ansvaret for å yte flygekontrolltjeneste til et luftfartøy, til neste ATC-enhet på ruten,
9. «mottakende enhet», den flygekontrollenhet som mottar data,
10. «grense», et horisontalt eller vertikalt plan som avgrenser luftrommet der en ATC-enhet yter lufttrafikkjenester,
11. «kontrollsentral» (heretter kalt «ACC»), en enhet som er opprettet for å yte flygekontrolltjenester til kontrollerte flyginger i kontrollområder som hører inn under dens ansvarsområde,
12. «arbeidsstasjon», innredning med det tekniske utstyr der en ansatt i lufttrafikkjenesten utfører oppgaver knyttet til sitt arbeid,
13. «reiseplan», bestemte opplysninger som gis til enheter for lufttrafikkjenester, og som gjelder en flyging eller del av en flyging som er planlagt for et luftfartøy,
14. «varsel», en melding som vises ved en arbeidsstasjon når den automatiske koordineringsprosedyren har sviktet,
15. «beregningsdata», koordineringspunktet og beregnet tidspunkt og forventet flygenivå for et luftfartøy ved koordineringspunktet,
16. «sekundær overvåkingsradar» (heretter kalt «SSR»), et radarovervåkingssystem som bruker sendere eller mottakere og signalgivere,
17. «avtalebrev», en avtale mellom to tilstøtende ATC-enheter som angir hvordan deres respektive ansvar for flygekontroll skal koordineres,
18. «overføringssted», et punkt på et luftfartøys flygevei der ansvaret for å yte lufttrafikkjenester overfor luftfartøyet overføres fra én ATC-enhet til den neste,
19. «koordineringsdata», data av interesse for det operasjonelle personalet i tilknytning til prosedyrene for underretning, koordinering og overføring av flyginger samt prosedyren for sivil-militær koordinering,
20. «flygenivå ved overføring», ved horisontal flyging, det flygenivå som avtales under koordinering; ved opp- eller nedstigning ved koordineringspunktet, det klarerte flygenivå som luftfartøyet er på vei mot,
21. «aksepterende enhet» den flygekontrollenhet som skal overta kontrollen med et luftfartøy,
22. «koordineringspunkt» (heretter kalt «COP»), et punkt på eller ved grensen som brukes av ATC-enheter, og som det vises til i koordineringsprosedyrene,
23. «underrettet enhet», den ATC-enhet som har mottatt underretningen,
24. «korrelasjon», prosessen med å knytte reiseplandata til radarsporet for samme flyging,
25. «frigivelse», den hendelse der den flygeleder som overfører et luftfartøy, gir en flygeleder ved aksepterende enhet myndighet til å gi kontrollinstrukser til luftfartøyet, før det passerer overføringsstedet,
26. «tilgjengelighet», i hvilken grad et system eller en komponent er operasjonell og tilgjengelig når det er behov for det,
27. «pålitelighet», sannsynligheten for at anlegget på bakken drives innenfor angitte toleransegrenser.

Artikkel 3

Krav til samvirkingsevne og ytelse

1. Ytere av flysikringstjenester skal sikre at systemene som er nevnt i artikkel 1 nr. 2 bokstav a) og som benyttes i ACC-er, er i samsvar med de krav til samvirkingsevne og ytelse som er angitt i vedlegg I del A og B.

2. Ytere av flysikringstjenester som i sitt avtalebrev har angitt at de vil gjennomføre prosedyrene for underretning, innledende koordinering, ajourføring av koordinering, oppheving av koordinering, grunnleggende flygedata eller endring av grunnleggende flygedata mellom andre ATC-enheter enn ACC-er, skal sikre at systemene nevnt i artikkel 1 nr. 2 bokstav a) er i samsvar med de krav til samvirkingsevne og ytelse som er angitt i vedlegg I del A og B.

3. Ytere av flysikringstjenester som i sitt avtalebrev har angitt at de vil gjennomføre prosedyrene for underretning og koordinering før avgang, frekvensendring eller overgang til manuelt styrt kommunikasjon, skal sikre at systemene nevnt i artikkel 1 nr. 2 bokstav a) oppfyller de krav til samvirkingsevne og ytelse som er gjengitt i vedlegg I del A og C.

4. Medlemsstatene skal sikre at systemene nevnt i artikkel 1 nr. 2 bokstav b) er i samsvar med de krav til samvirkingsevne og ytelse som er angitt i vedlegg I del A og B med hensyn til prosedyrer for grunnleggende flygedata og for endring av grunnleggende flygedata.

5. Når enheter for lufttrafikkjenester og militære kontrollenheter blant sine systemer nevnt i artikkel 1 nr. 2 bokstav b) har gjennomført prosedyrene for underretning om planlagt passering, anmodning om klarering av passering, motforslag om passering eller oppheving av passering, skal medlemsstatene sikre at disse systemene er i samsvar med de krav til samvirkingsevne og ytelse som er angitt i vedlegg I del A og C.

Artikkel 4

Krav til tjenestekvalitet

1. Ytere av flysikringstjenester skal sikre at systemene nevnt i artikkel 1 nr. 2 bokstav a) er i samsvar med de krav til tjenestekvalitet som er angitt i vedlegg II.

2. Medlemsstatene skal sikre at systemene nevnt i artikkel 1 nr. 2 bokstav b) er i samsvar med de krav til tjenestekvalitet som er angitt i vedlegg II.

Artikkel 5

Tilknyttede prosedyrer

1. For en flyging som er gjenstand for innledende koordinering, skal de avtalte overføringsvilkårene være

operasjonelt bindende for begge ATC-enheter, med mindre koordineringen oppheves eller ajourføres.

2. For en flyging som er gjenstand for ajourføring av koordinering, skal de avtalte overføringsvilkårene for en flyging være operasjonelt bindende for begge ATC-enheter, med mindre koordineringen oppheves eller vilkårene ajourføres ytterligere.

3. Dersom avslutningen av ajourføringen eller opphevingen av koordineringen ikke bekreftes i samsvar med gjeldende tjenestekvalitetskrav, skal overførende enhet innlede verbal koordinering.

Artikkel 6

Sikkerhetskrav

Medlemsstatene skal treffe de nødvendige tiltak for å sikre at de berørte parter foretar en sikkerhetsvurdering, herunder fareidentifikasjon, risikovurdering og risikoreduksjon, før enhver endring av eksisterende automatiske systemer for utveksling av flygedata som omfattes av denne forordning, eller innføring av nye systemer.

Ved denne sikkerhetsvurderingen skal det som et minstemål tas hensyn til sikkerhetskravene angitt i vedlegg III.

Artikkel 7

Komponentenes samsvar eller bruksegnethet

Før det utstedes en EF-erklæring om samsvar eller bruksegnethet etter artikkel 5 i forordning (EF) nr. 552/2004, skal produsentene av komponentene i systemene nevnt i artikkel 1 nr. 2 bokstav a) og b) vurdere komponentenes samsvar eller bruksegnethet i samsvar med kravene angitt i vedlegg IV del A.

Artikkel 8

Systemverifikasjon

1. Ytere av flysikringstjenester som kan påvise at de oppfyller vilkårene i vedlegg V, skal foreta en verifikasjon av systemene nevnt i artikkel 1 nr. 2 bokstav a) i samsvar med kravene angitt i vedlegg IV del B.

2. Ytere av flysikringstjenester som ikke kan påvise at de oppfyller vilkårene i vedlegg V, skal gi et meldt organ i oppdrag å verifisere systemene nevnt i artikkel 1 nr. 2 bokstav a). Denne verifikasjonen skal foretas i samsvar med kravene i vedlegg IV del C.

3. Medlemsstatene skal sikre at verifikasjonen av systemene nevnt i artikkel 1 nr. 2 bokstav b) påviser disse systemenes samsvar med denne forordnings krav til samvirkingsevne og ytelse, tjenestekvalitet og sikkerhet.

*Artikkel 9***Overholdelse av bestemmelser**

Medlemsstatene skal treffe de nødvendige tiltak for å sikre overholdelse av bestemmelsene i denne forordning.

*Artikkel 10***Overgangsordninger**

1. Overgangsordningene fastsatt i artikkel 10 nr. 1 i forordning (EF) nr. 552/2004 får anvendelse på systemene i Det europeiske nett for lufttrafikkstyring (heretter kalt «EATMN») nevnt i artikkel 1 nr. 2 fra denne forordnings ikrafttredelse når det gjelder prosedyrene for underretning og innledende koordinering.

De får anvendelse på EATMN-systemene fra 1. januar 2009 når det gjelder prosedyrene for ajourføring av koordinering, oppheving av koordinering, grunnleggende flygedata og endring av grunnleggende flygedata.

2. Overgangsbestemmelsene fastsatt i artikkel 10 nr. 2 i forordning (EF) nr. 552/2004 får anvendelse på systemene nevnt i artikkel 1 nr. 2 fra 31. desember 2012.

*Artikkel 11***Ikrafttredelse**

Denne forordning trer i kraft den tjuende dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse fra 1. januar 2009 for alle EATMN-systemer nevnt i artikkel 1 nr. 2 når det gjelder prosedyrene for ajourføring av koordinering, oppheving av koordinering, grunnleggende flygedata og endring av grunnleggende flygedata.

Den får anvendelse fra 31. desember 2012 for alle EATMN-systemer nevnt i artikkel 1 nr. 2 som er i drift på nevnte dato.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 6. juli 2006.

For Kommissjonen
Jacques BARROT
Visepresident

*VEDLEGG I***Krav til samvirkingsevne og ytelse**

(nevnt i artikkel 3)

DEL A: ALMINNELIGE KRAV

1. SYSTEMKRAV

- 1.1. Systemet skal gi all den informasjon som kreves for å vise, behandle og ordne systeminformasjonen som utveksles i de angitte prosedyrene.
- 1.2. Systemet skal automatisk kunne motta, lagre, behandle, trekke ut og levere for visning samt overføre flygeinformasjon som er relevant for prosedyrene for underretning, koordinering, overføring og sivil-militær koordinering.
- 1.3. Systemet skal sende ut et varsel når det oppdages feil eller andre avvik i informasjonsutvekslingen.
- 1.4. Systemet skal kunne sende ut varsler som gjelder informasjonsutveksling til relevante arbeidsstasjoner.
- 1.5. Systemet skal gi ATC-personalet mulighet til å endre flygeinformasjon som er relevant for prosedyrene.
- 1.6. Systemet skal kunne gi ATC-personalet informasjon om status for relevante prosedyrer for utveksling av systeminformasjon.

2. REGISTRERING AV DATA FRA UTVEKSLINGEN AV SYSTEMINFORMASJON

- 2.1. Data fra utvekslingen av systeminformasjon skal registreres av yteren av flysikringstjenester på en slik måte at det er mulig å gjenfinne og vise de registrerte dataene.

DEL B: KRAV TIL OBLIGATORISKE PROSEDYRER SOM STØTTES AV UTVEKSLINGEN AV SYSTEMINFORMASJON

1. UNDERRETNING

1.1. Berørt flygeinformasjon

1.1.1. Underretningen skal minst omfatte følgende informasjon:

- identifikasjon av luftfartøyet,
- SSR-modus og -kode (dersom de foreligger),
- avgangsflyplass,
- beregningsdata,
- bestemmelseslufthavn,
- antall og type luftfartøyer,
- type flyging,
- utstyrets kapasitet og status.

1.1.2. Informasjonen om «utstyrets kapasitet og status» skal minst omfatte kapasitet for å håndtere redusert minste vertikal atskillelse (heretter kalt «RVSM») og kapasitet for en kanalavstand på 8,33 kHz.

1.1.3. Informasjonen om «utstyrets kapasitet og status» kan inneholde andre elementer, i samsvar med avtalebrevne.

1.2. Gjennomføringsregler

1.2.1. Underretningsprosedyren skal utføres minst én gang for hver aktuelle flyging som er planlagt å krysse grensen, med mindre flygingen er gjenstand for en prosedyre for underretning og koordinering før avgang.

1.2.2. Kriteriene for å omfattes av en underretning om flyginger over grensen skal være i samsvar med avtalebrevne.

- 1.2.3. Når underrettingsprosedyren ikke kan utføres innen et gjensidig avtalt tidspunkt før den innledende koordineringen, skal den integreres i prosedyren for innledende koordinering.
- 1.2.4. Dersom underrettingsprosedyren utføres, skal den utføres før prosedyren for innledende koordinering.
- 1.2.5. Underrettingsprosessen skal gjentas hver gang det skjer en endring i noen av følgende data for prosedyren for innledende koordinering:
- koordineringspunkt,
 - forventet SSR-kode ved overføringsstedet,
 - bestemmelseslufthavn,
 - typen luftfartøy,
 - utstyrets kapasitet og status.
- 1.2.6. Dersom det fastslås avvik mellom de overførte dataene og tilsvarende data i det mottakende systemet, eller dersom slik informasjon ikke er tilgjengelig, slik at det blir behov for korrigerende tiltak ved mottak av dataene for den innledende koordineringen, skal avviket oversendes en passende arbeidsstasjon for oppklaring.
- 1.3. Tidskriteriene for start av underrettingsprosedyren
- 1.3.1. Underrettingsprosedyren skal startes et antall minutter, bestemt etter en fastsatt parameter, før beregnet tid for passering av koordineringspunktet.
- 1.3.2. Underrettingsparameteren/(-parametrene) skal inkluderes i avtalebrevene mellom berørte ATC-enheter.
- 1.3.3. Underrettingsparameteren/(-parametrene) kan defineres særskilt for hvert av koordineringspunktene.
2. INNLEDENDE KOORDINERING
- 2.1. Berørt flygeinformasjon
- 2.1.1. Den innledende koordineringen skal minst omfatte følgende informasjon:
- identifikasjon av luftfartøyet,
 - SSR-modus og -kode,
 - avgangsflyplass,
 - beregningsdata,
 - bestemmelseslufthavn,
 - antall og type luftfartøyer,
 - type flyging,
 - utstyrets kapasitet og status.
- 2.1.2. Informasjonen om «utstyrets kapasitet og status» skal minst omfatte kapasitet for å håndtere RVSM og 8,33 kHz.
- 2.1.3. Informasjonen om «utstyrets kapasitet og status» kan omfatte andre elementer, etter gjensidig avtale i avtalebrevene.

- 2.2. Gjennomføringsregler
- 2.2.1. Den innledende koordineringsprosedyren skal utføres for alle aktuelle flyginger som er planlagt å krysse grensen.
- 2.2.2. Kriteriene for å omfattes av innledende koordinering av flyginger over grensen skal være i samsvar med avtalebrevene.
- 2.2.3. Med mindre prosedyren for innledende koordinering allerede er startet manuelt, skal den startes automatisk ved
- et gjensidig avtalt tidsrom, bestemt etter en fastsatt parameter, før beregnet tid for passering av koordineringspunktet, eller
 - det tidspunkt da flygingen har nådd en gjensidig avtalt avstand fra koordineringspunktet,
- i samsvar med avtalebrevene.
- 2.2.4. Prosedyren for innledende koordinering for en flyging skal utføres bare én gang, med mindre prosedyren for oppheving av koordinering startes.
- 2.2.5. Etter oppheving av en koordinering kan prosedyren for innledende koordinering startes på nytt med samme enhet.
- 2.2.6. Avslutning av prosedyren for innledende koordinering, herunder bekreftelse fra mottakende enhet, skal formidles til overførende enhet; flygingen anses deretter som «koordinert».
- 2.2.7. Dersom avslutningen av prosedyren for innledende koordinering ikke bekreftes etter gjeldende tjenestekvalitetskrav, skal det sendes et varsel til den arbeidsstasjon ved overførende enhet som har ansvaret for koordineringen av flygingen.
- 2.2.8. Informasjonen om innledende koordinering skal gjøres tilgjengelig ved den relevante arbeidsstasjon hos mottakende enhet.
3. AJOURFØRING AV KOORDINERING
- 3.1. Berørt flygeinformasjon
- 3.1.1. Det skal sikres at prosedyren for ajourføring av koordinering knyttes til den tidligere koordinerte flygingen.
- 3.1.2. Ajourføring av koordinering skal gi følgende flygeinformasjon dersom det har vært endringer i informasjonen:
- SSR-modus og -kode,
 - beregnet tid og flygenivå,
 - utstyrets kapasitet og status.
- 3.1.3. Dersom det er gjensidig avtalt, skal ajourføringen av koordineringsdata gi følgende elementer, dersom de er blitt endret:
- koordineringspunkt,
 - rute.
- 3.2. Gjennomføringsregler
- 3.2.1. Prosedyren for ajourføring av koordinering kan utføres én eller flere ganger hos den enhet flygingen koordineres med.
- 3.2.2. Prosedyren for ajourføring av koordinering skal utføres når
- det beregnede tidspunktet for passering av koordineringspunktet avviker fra det som tidligere er angitt, med mer enn en gjensidig avtalt verdi,
 - overføringsnivået eller -nivåene, SSR-koden eller utstyrets kapasitet og status avviker fra det som tidligere er angitt.

- 3.2.3. Dersom det er gjensidig avtalt, skal prosedyren for ajourføring av koordinering utføres ved endring av følgende:
- koordineringspunkt,
 - flygerute.
- 3.2.4. Fullføring av prosedyren for ajourføring av koordinering, herunder bekreftelse fra mottakende enhet, skal formidles til overførende enhet.
- 3.2.5. Dersom fullføring av prosedyren for ajourføring av koordinering ikke bekreftes etter gjeldende tjenestekvalitetskrav, skal det komme et varsel ved den arbeidsstasjon hos overførende enhet som har ansvaret for koordineringen av flygingen.
- 3.2.6. Prosedyren for ajourføring av koordinering skal utføres umiddelbart etter at relevante data er innlagt eller er ajourført.
- 3.2.7. Ajourføring av koordineringsprosedyren skal opphøre når flygingen har nådd gjensidig avtalt tidspunkt/avstand fra overføringsstedet i samsvar med avtalebrevene.
- 3.2.8. Informasjon om ajourføring av koordinering skal gjøres tilgjengelig ved den relevante arbeidsstasjon hos mottakende enhet.
4. OPPHEVING AV KOORDINERING
- 4.1. Berørt flygeinformasjon
- 4.1.1. Det skal sikres at prosedyren for oppheving av koordinering knyttes til den tidligere underrettnings- eller koordineringsprosedyren som oppheves.
- 4.2. Gjennomføringsregler
- 4.2.1. Prosedyren for oppheving av koordinering med vedkommende enhet skal finne sted for en koordinert flyging når
- enheten ikke lenger er neste enhet i koordineringssekvensen,
 - reiseplanen annulleres hos overførende enhet, og koordineringen ikke lenger er relevant,
 - informasjon om oppheving av koordinering for flygingen mottas fra forrige enhet.
- 4.2.2. Prosedyren for oppheving av koordinering med vedkommende enhet kan finne sted for en underrettet flyging når
- enheten ikke lenger er neste enhet i koordineringssekvensen,
 - reiseplanen annulleres hos overførende enhet og koordineringen ikke lenger er relevant,
 - informasjon om annullering av koordineringen for flygingen mottas fra forrige enhet,
 - flygingen forsinkes underveis og en ajourført beregning ikke kan fastlegges automatisk.
- 4.2.3. Fullføring av prosedyren for annullering av koordinering, herunder bekreftelse fra mottakende enhet, skal formidles til overførende enhet.
- 4.2.4. Dersom fullføring av prosedyren for annullering av koordinering ikke bekreftes etter gjeldende tjenestekvalitetskrav, skal det komme et varsel ved den arbeidsstasjon hos overførende enhet som har ansvaret for koordineringen av flygingen.
- 4.2.5. Informasjon om annullering av koordinering skal gjøres tilgjengelig ved den relevante arbeidsstasjon hos underrettet enhet eller hos den enhet med hvilken koordineringen ble avbrutt.

5. GRUNNLEGGENDE FLYGEDATA
 - 5.1. Berørt flygeinformasjon
 - 5.1.1. Prosedyren for grunnleggende flygedata skal minst omfatte følgende informasjonselementer:
 - identifikasjon av luftfartøyet,
 - SSR-modus og -kode.
 - 5.1.2. All tilleggsinformasjon som gis i tilknytning til prosedyren for grunnleggende flygedata skal være gjenstand for en gjensidig avtale.
 - 5.2. Gjennomføringsregler
 - 5.2.1. Prosedyren for grunnleggende flygedata skal utføres automatisk for hver aktuell flyging.
 - 5.2.2. Kriteriene for å omfattes av grunnleggende flygedata skal være i samsvar med avtalebrevene.
 - 5.2.3. Fullføring av prosedyren for grunnleggende flygedata, herunder bekreftelse fra mottakende enhet, skal formidles til enheten som leverer dataene.
 - 5.2.4. Dersom fullføring av prosedyren for grunnleggende flygedata ikke bekreftes etter gjeldende tjenestekvalitetskrav, skal det komme et varsel ved den relevante arbeidsstasjonen hos enheten som gir opplysningene.
6. AJOURFØRING AV GRUNNLEGGENDE FLYGEDATA
 - 6.1. Berørt flygeinformasjon
 - 6.1.1. Det skal sikres at prosedyren for ajourføring av grunnleggende flygedata knyttes til den flyging som tidligere var gjenstand for en prosedyre for grunnleggende flygedata.
 - 6.1.2. All øvrig informasjon som gjelder prosedyren for ajourføring av grunnleggende flygedata, og tilknyttede kriterier for gjennomføring av den, skal være gjenstand for en gjensidig avtale.
 - 6.2. Gjennomføringsregler
 - 6.2.1. En prosedyre for ajourføring av grunnleggende flygedata skal finne sted bare for en flyging som det tidligere er gitt underretning om ved en prosedyre for grunnleggende flygedata.
 - 6.2.2. En prosedyre for ajourføring av grunnleggende flygedata skal innledes automatisk i samsvar med gjensidig avtalte kriterier.
 - 6.2.3. Fullføring av prosedyren for ajourføring av grunnleggende flygedata, herunder bekreftelse fra mottakende enhet, skal formidles til enheten som leverer dataene.
 - 6.2.4. Dersom fullføring av prosedyren for ajourføring av grunnleggende flygedata ikke bekreftes etter gjeldende tjenestekvalitetskrav, skal det komme et varsel ved den relevante arbeidsstasjon hos enheten som leverer dataene.
 - 6.2.5. Informasjon som gjelder ajourføring av grunnleggende flygedata skal gjøres tilgjengelig ved den relevante arbeidsstasjon hos mottakende enhet.

DEL C: KRAV TIL VALGFRIE PROSEDYRER SOM STØTTES AV UTVEKSLINGEN AV SYSTEMINFORMASJON

1. UNDERRETNING OG KOORDINERING FØR AVGANG
 - 1.1. Berørt flygeinformasjon
 - 1.1.1. Prosedyren for underretning og koordinering før avgang skal minst omfatte følgende informasjon:
 - identifikasjon av luftfartøyet,
 - SSR-modus og -kode (dersom de foreligger),
 - avgangsflyplass,
 - beregnet avgangstid eller beregningsdata, etter gjensidig avtale,

- bestemmelseslufthavn,
 - antall og type luftfartøyer.
- 1.1.2. Prosedyren for underretning og koordinering før avgang fra en kontrollenhet for terminalområde (TMA) eller en ACC skal inneholde følgende informasjon:
- typen flyging,
 - utstyrets kapasitet og status.
- 1.1.3. Informasjonen om «utstyrets kapasitet og status» skal minst omfatte kapasitet for å håndtere RVSM og 8,33 kHz.
- 1.1.4. Informasjonen om «utstyrets kapasitet og status» kan inneholde andre elementer, etter gjensidig avtale i avtalebrevene.
- 1.2. Gjennomføringsregler
- 1.2.1. Prosedyren for underretning og koordinering før avgang skal utføres én eller flere ganger for hver aktuell flyging som er planlagt å krysse grensene når flygetiden fra avgang til koordineringspunktet ikke er tilstrekkelig til at prosedyren for innledende koordinering eller underretning kan utføres.
- 1.2.2. Kvalifiseringskriteriene for underretning og koordinering før avgang av flyginger over grensen skal være i samsvar med avtalebrevene.
- 1.2.3. Prosedyren for underretning og koordinering før avgang skal utføres på nytt hver gang det er en endring i et element i dataene for den foregående prosedyren for underretning og koordinering før avgang.
- 1.2.4. Fullføring av prosedyren for underretning og koordinering før avgang, herunder bekreftelse fra mottakende enhet, skal formidles til overførende enhet.
- 1.2.5. Dersom fullføring av prosedyren for underretning og koordinering før avgang ikke bekreftes i samsvar med gjeldende tjenestekvalitetskrav, skal det komme et varsel ved den arbeidsstasjonen som er ansvarlig for underretningen/koordineringen av flygingen hos overførende enhet.
- 1.2.6. Informasjonen om underretning og koordinering før avgang skal gjøres tilgjengelig ved den relevante arbeidsstasjon hos underrettet enhet.
2. FREKVENSENDRING
- 2.1. Berørt flygeinformasjon
- 2.1.1. Prosedyren for frekvensendring skal minst omfatte følgende informasjon:
- identifikasjon av luftfartøyet.
- 2.1.2. Prosedyren for frekvensendring skal omfatte følgende informasjonselementer, dersom de er tilgjengelige:
- angivelse av frigivelse,
 - klarert flygenivå,
 - tildelt kurs/bane eller direkte klarering,
 - tildelt hastighet,
 - tildelt opp- eller nedstigningshastighet.
- 2.1.3. Dersom det er gjensidig avtalt, skal dataene for frekvensendring inneholde følgende elementer:
- aktuell posisjon i banen,
 - tildelt frekvens.

- 2.2. Gjennomføringsregler
 - 2.2.1. Prosedyren for frekvensendring skal startes manuelt av overførende flygeleder.
 - 2.2.2. Fullføring av prosedyren for frekvensendring, herunder bekreftelse fra mottakende enhet, skal formidles til overførende ATC-enhet.
 - 2.2.3. Dersom fullføring av prosedyren for frekvensendring ikke bekreftes etter gjeldende tjenestekvalitetskrav, skal komme et varsel ved den relevante arbeidsstasjon hos overførende ATC-enhet.
 - 2.2.4. Informasjonen om frekvensendring skal umiddelbart gjøres tilgjengelig for mottakende flygeleder.
3. OVERGANG TIL MANUELT STYRT KOMMUNIKASJON
 - 3.1. Berørt flygeinformasjon
 - 3.1.1. Informasjonen som gjelder prosedyren for overgang til manuelt styrt kommunikasjon, skal minst omfatte identifikasjon av luftfartøyet.
 - 3.2. Gjennomføringsregler
 - 3.2.1. Prosedyren for overgang til manuelt styrt kommunikasjon skal startes av aksepterende enhet når kommunikasjonen er opprettet.
 - 3.2.2. Fullføring av prosedyren for overgang til manuelt styrt kommunikasjon, herunder bekreftelse fra overførende enhet, skal formidles til mottakende ATC-enhet.
 - 3.2.3. Dersom fullføring av prosedyren for overgang til manuelt styrt kommunikasjon ikke bekreftes etter gjeldende tjenestekvalitetskrav, skal det komme et varsel ved den relevante arbeidsstasjon hos mottakende ATC-enhet.
 - 3.2.4. Informasjon om overgang til manuelt styrt kommunikasjon skal umiddelbart oversendes flygelederen hos overførende enhet.
4. UNDERRETNING OM PLANLAGT PASSERING
 - 4.1. Berørt flygeinformasjon
 - 4.1.1. Prosedyren for underretning om planlagt passering skal minst omfatte følgende informasjonselementer:
 - identifikasjon av luftfartøyet,
 - SSR-modus og -kode,
 - antall og type luftfartøyer,
 - identifikasjon for ansvarlig sektor,
 - passeringsrute, herunder beregnede tider og flygenivåer for hvert punkt på ruten.
 - 4.2. Gjennomføringsregler
 - 4.2.1. Prosedyren for underretning om planlagt passering skal startes manuelt ved flygelederen, eller automatisk som beskrevet i avtalebrevene.
 - 4.2.2. Fullføring av prosedyren for underretning om planlagt passering, herunder bekreftelse fra underrettet enhet, skal formidles til underrettende enhet.
 - 4.2.3. Dersom fullføring av prosedyren for underretning om planlagt passering ikke bekreftes etter gjeldende tjenestekvalitetskrav, skal det komme et varsel hos underrettende enhet.
 - 4.2.4. Informasjon om underretningen om planlagt passering skal gjøres tilgjengelig ved den relevante arbeidsstasjon hos underrettet enhet.

5. ANMODNING OM KLARERING AV PASSERING
 - 5.1. Berørt flygeinformasjon
 - 5.1.1. Informasjonen som omfattes av anmodningen om klarering av passering, skal minst omfatte følgende elementer:
 - identifikasjon av luftfartøyet,
 - SSR-modus og -kode,
 - antall og type luftfartøyer,
 - identifikasjon for ansvarlig sektor,
 - passeringsruten, herunder beregnede tider og flygenivåer for hvert punkt på ruten.
 - 5.1.2. Dersom det er gjensidig avtalt skal en anmodning om klarering av passering omfatte informasjon om utstyrets kapasitet og status.
 - 5.1.3. Informasjonen om «utstyrets kapasitet og status» skal minst omfatte kapasitet for å håndtere RVSM.
 - 5.1.4. Informasjonen om «utstyrets kapasitet og status» kan inneholde andre elementer, etter gjensidig avtale.
 - 5.2. Gjennomføringsregler
 - 5.2.1. Anmodningen om klarering av passering skal startes på flygelederens initiativ, i samsvar med vilkårene angitt i avtalebrevene.
 - 5.2.2. Fullføring av prosedyren for anmodning om klarering av passering, herunder bekreftelse fra enheten som mottar anmodningen, skal formidles til anmodende enhet.
 - 5.2.3. Dersom fullføring av prosedyren for anmodning om klarering av passering ikke bekreftes etter gjeldende tjenestekvalitetskrav, skal det komme et varsel ved den relevante arbeidsstasjon hos anmodende enhet.
 - 5.2.4. Informasjonen om anmodningen om klarering av passering skal gjøres tilgjengelig ved den relevante arbeidsstasjon hos enheten som mottar anmodningen.
 - 5.3. Operasjonelt svar
 - 5.3.1. En prosedyre for anmodning om klarering av passering skal besvares ved
 - aksept av foreslåtte detaljer for rute/luftromspassering, eller
 - et motforslag med andre detaljer for rute/luftromspassering som angitt i nr. 6 nedenfor, eller
 - avslag på forslaget om detaljer for rute/luftromspassering.
 - 5.3.2. Dersom et operasjonelt svar ikke mottas innen et gjensidig avtalt tidsrom, skal det komme et varsel ved den relevante arbeidsstasjon hos anmodende enhet.
6. MOTFORSLAG OM PASSERING
 - 6.1. Berørt flygeinformasjon
 - 6.1.1. Prosedyren for motforslaget om passering skal sikre tilknytning til flygingen som tidligere var gjenstand for koordinering.
 - 6.1.2. Prosedyren for motforslaget om passering skal minst omfatte følgende informasjonselementer:
 - identifikasjon av luftfartøyet,
 - passeringsruten, herunder beregnede tider og flygenivåer for hvert punkt på ruten.

- 6.2. Gjennomføringsregler
- 6.2.1. Motforslaget skal omfatte angivelse av et nytt flygenivå og/eller en ny rute.
- 6.2.2. Fullføring av prosedyren for motforslag om passering, herunder bekreftelse fra opprinnelig anmodende enhet, skal formidles til enheten som framsetter motforslaget.
- 6.2.3. Dersom fullføring av prosedyren for motforslag om passering ikke bekreftes etter gjeldende tjenestekvalitetskrav, skal det komme et varsel ved den relevante arbeidsstasjon hos enheten som framsetter motforslaget.
- 6.2.4. Informasjonen om motforslaget om passering skal gjøres tilgjengelig ved den relevante arbeidsstasjon hos enheten som framsatte den opprinnelige anmodningen.
- 6.3. Operasjonelt svar
- 6.3.1. Bekreftelse på at informasjonen om motforslag om passering er behandlet hos enheten som framsatte den opprinnelige anmodningen, skal følges av et operasjonelt svar fra denne enheten.
- 6.3.2. Det operasjonelle svaret på et motforslag om passering skal være godkjenning eller avslag.
- 6.3.3. Dersom det ikke er mottatt et operasjonelt svar innen et gjensidig avtalt tidsrom, skal det komme et varsel ved den relevante arbeidsstasjon hos enheten som framsetter motforslaget.
7. OPPHEVING AV PASSERING
- 7.1. Berørt flygeinformasjon
- 7.1.1. Prosedyren for oppheving av passering skal sikre tilknytning til den tidligere prosedyren for underretning eller koordinering som blir opphevet.
- 7.2. Gjennomføringsregler
- 7.2.1. En prosedyre for oppheving av passering skal startes av enheten som har ansvar for flygingen, når ett av følgende tilfeller inntreffer:
- flygingen som det tidligere er gitt underretning om ved en prosedyre for grunnleggende flygedata, vil likevel ikke komme inn i luftrommet til den underrettede enheten, eller er ikke lenger av interesse for den underrettede enheten,
 - passeringen vil ikke finne sted på den ruten som er angitt i underretningen om passering,
 - passeringen vil ikke finne sted etter vilkårene som det forhandles om eller etter vilkårene som er avtalt etter en dialog om luftromspassering.
- 7.2.2. En prosedyre for oppheving av passering skal utløses automatisk eller manuelt av en flygeleder, i samsvar med avtalebrevene.
- 7.2.3. Fullføring av prosedyren for oppheving av passering, herunder bekreftelse fra underrettet/anmodet enhet, skal formidles til enheten som foretar opphevingen.
- 7.2.4. Dersom fullføring av prosedyren for oppheving av passering ikke bekreftes etter gjeldende tjenestekvalitetskrav, skal det komme et varsel ved den relevante arbeidsstasjon hos enheten som foretar opphevingen.
- 7.2.5. Informasjonen om oppheving av passeringen skal gjøres tilgjengelig ved den relevante arbeidsstasjon hos underrettet/anmodet enhet.
-

*VEDLEGG II***Krav til tjenestekvalitet****(nevnt i artikkel 4)**

1. Tilgjengelighet, pålitelighet, datasikkerhet og dataintegritet
 - 1.1. Innretningene for utveksling av systeminformasjon skal være tilgjengelig i det tidsrom enheten er operativ.
 - 1.2. Eventuelle planlagte perioder med unyttbar tid skal avtales gjensidig mellom de to berørte enheter.
 - 1.3. Påliteligheten til en forbindelse for utveksling av systeminformasjon skal være minst 99,86 %.
 - 1.4. Integriteten og sikkerheten til informasjonen som utveksles ved hjelp av innretningene for utveksling av systeminformasjon skal sikres på et hensiktsmessig nivå i samsvar med anerkjent praksis.
2. Behandlingstider
 - 2.1. Behandlingstiden er tidsrommet mellom starten av prosedyren og tidspunktet da den nødvendige bekreftelse er tilgjengelig hos enheten som startet prosedyren.
 - 2.2. Behandlingstidene omfatter ikke operasjonelle svar når disse kreves.
 - 2.3. Lengste behandlingstid før et varsel vises, skal avtales gjensidig.

*VEDLEGG III***Sikkerhetskrav****(nevnt i artikkel 6)**

1. Gjennomføringen av utveksling av systeminformasjon og forbindelsene for bakke til bakke-talekommunikasjon skal i den grad det er praktisk mulig, utelukke muligheten for samtidig svikt.
2. De krav til samvirkingsevne og ytelse som er fastsatt i nr. 3.2.4, 3.2.5, 4.2.3, 4.2.4, 5.2.3, 5.2.4, 6.2.3 og 6.2.4 i vedlegg I del B, skal også anses som sikkerhetskrav.
3. Ved ajourføring av prosedyrene for koordinering, oppheving av koordinering, grunnleggende flygedata og endring av grunnleggende flygedata skal tjenestekvalitetskravene angitt i vedlegg II også anses som sikkerhetskrav.

VEDLEGG IV

DEL A: KRAV TIL VURDERING AV SAMSVAR ELLER BRUKSEGNETHET FOR KOMPONENTENE NEVNT I ARTIKKEL 7

1. Verifikasjonen skal vise at komponentene er i samsvar med denne forordnings krav til samvirkingsevne og ytelse, tjenestekvalitet og sikkerhet, eller deres bruksegnethet ved drift i prøvingsmiljøet.
2. Produsenten skal ha ansvar for arbeidet med samsvarsvurderingen, og skal særlig
 - bestemme et egnet prøvingsmiljø,
 - verifisere at prøvingsplanen beskriver komponentene i prøvingsmiljøet,
 - verifisere at prøvingsplanen omfatter alle relevante krav,
 - sikre sammenhengen mellom og kvaliteten til de tekniske dataene og prøvingsplanen,
 - planlegge gjennomføringen av prøvingen, personalressursene, installasjonen og konfigurasjonen av prøvingsplattformen,
 - utføre inspeksjoner og prøvinger som angitt i prøvingsplanen,
 - utarbeide rapporten med resultatene av inspeksjonene og prøvingene.
3. Produsenten skal sikre at de komponentene i prøvingsmiljøet som benyttes ved utveksling av informasjon i prosedyrene for underretning, koordinering og overføring av flyginger samt prosedyren for sivil-militær koordinering, oppfyller denne forordnings krav til samvirkingsevne og ytelse, tjenestekvalitet og sikkerhet.
4. Når verifikasjonen av samsvar eller bruksegnethet er fullført, skal produsenten på eget ansvar utarbeide EF-erklæringen om samsvar eller bruksegnethet, der særlig de krav i denne forordning som komponenten oppfyller samt tilhørende bruksvilkår i henhold til vedlegg III punkt 3 i samvirkingsforordningen, angis.

DEL B: KRAV TIL VERIFIKASJON AV SYSTEMENE NEVNT I ARTIKKEL 8 NR. 1

1. Verifikasjonen av systemene skal vise at disse systemene er i samsvar med denne forordnings krav til samvirkingsevne og ytelse, tjenestekvalitet og sikkerhet i et simulert miljø som gjenspeiler de operasjonelle vilkårene til disse systemene.
2. Verifikasjonen av systemene for informasjonsutveksling som støtter prosedyrene for underretning, koordinering og overføring av flyginger samt prosedyren for sivil-militær koordinering skal utføres i samsvar med hensiktsmessig og anerkjent praksis for prøving.
3. Prøvingsverktøyene for verifikasjon av systemene for informasjonsutveksling som støtter prosedyrene for underretning, koordinering og overføring av flyginger samt prosedyren for sivil-militær koordinering skal ha hensiktsmessig funksjonalitet.
4. Verifikasjonen av systemene for informasjonsutveksling som støtter prosedyrene for underretning, koordinering og overføring av flyginger samt prosedyren for sivil-militær koordinering, skal resultere i de elementene i de tekniske dataene som kreves i henhold til vedlegg IV punkt 3 i samvirkingsforordningen samt følgende elementer:
 - beskrivelse av gjennomføringen,
 - en rapport om de inspeksjoner og prøvinger som er gjennomført for systemene tas i bruk.

5. Yteren av flysikringstjenester skal ha ansvar for verifikasjonsarbeidet, og skal særlig
 - bestemme et egnet simulert operasjonelt miljø og teknisk miljø som gjenspeiler det virkelige operasjonelle miljøet,
 - verifisere at prøvingsplanen beskriver integrasjonen av informasjonsutvekslingens forløp som støtter prosedyrene for underretning, koordinering og overføring av flyginger samt prosedyren for sivil-militær koordinering i systemet som prøves i et simulert operasjonelt miljø og teknisk miljø,
 - verifisere at prøvingsplanen omfatter samtlige krav til samvirkingsevne og ytelse, tjenestekvalitet og sikkerhet i denne forordning,
 - sikre sammenheng og kvalitet i de tekniske dataene og prøvingsplanen,
 - planlegge organiseringen av prøvingen, personalressursene, installasjonen og konfigurasjonen av prøvingsplattformen,
 - utføre inspeksjoner og prøvinger som angitt i prøvingsplanen,
 - utarbeide rapporten som presenterer resultatene av inspeksjonene og prøvingene.
6. Yteren av flysikringstjenester skal sikre at informasjonsutvekslingen som støtter prosedyrene for underretning, koordinering og overføring av flyginger samt prosedyren for sivil-militær koordinering som er integrert i systemer som drives i et simulert operasjonelt miljø, oppfyller denne forordnings krav til samvirkingsevne og ytelse, tjenestekvalitet og sikkerhet.
7. Når samsvar er verifisert, skal yteren av flysikringstjenester utarbeide en EF-verifiseringserklæring for systemet og framlegge den for den nasjonale tilsynsmyndigheten sammen med de tekniske dataene som påkrevd etter artikkel 6 i samvirkingsforordningen.

DEL C: KRAV TIL VERIFIKASJONEN AV SYSTEMENE NEVNT I ARTIKKEL 8 NR. 2

1. Systemverifikasjonen skal vise at disse systemene er i samsvar med denne forordnings krav til samvirkingsevne og ytelse, tjenestekvalitet og sikkerhet i et simulert miljø som gjenspeiler disse systemenes operasjonelle vilkår.
2. Verifikasjonen av systemene for informasjonsutveksling som støtter prosedyrene for underretning, koordinering og overføring av flyginger samt prosedyren for sivil-militær koordinering skal utføres i samsvar med hensiktsmessig og anerkjent praksis for prøving.
3. Prøvingsverktøyene for verifikasjon av systemene for informasjonsutveksling som støtter prosedyrene for underretning, koordinering og overføring av flyginger samt prosedyren for sivil-militær koordinering skal ha relevant funksjonalitet.
4. Verifikasjonen av systemene for informasjonsutveksling som støtter prosedyrene for underretning, koordinering og overføring av flyginger samt prosedyren for sivil-militær koordinering, skal resultere i de elementene i de tekniske dataene som kreves i henhold til vedlegg IV punkt 3 i samvirkingsforordningen samt følgende elementer:
 - beskrivelse av gjennomføringen,
 - en rapport om de inspeksjoner og prøvinger som er gjennomført for systemene tas i bruk.

5. Yteren av flysikringstjenester skal bestemme et egnet simulert operasjonelt miljø og teknisk miljø som gjenspeiler det virkelige operasjonelle miljøet, og skal la et meldt organ utføre verifikasjonsarbeidet.
 6. Det meldte organet skal ha ansvar for verifikasjonsarbeidet, og skal særlig
 - verifisere at prøvingsplanen beskriver integrasjonen av informasjonsutvekslingen som støtter prosedyrene for underretning, koordinering og overføring av flyginger samt prosedyren for sivil-militær koordinering i systemet som prøves i et simulert operasjonelt og teknisk miljø,
 - verifisere at prøvingsplanen omfatter samtlige krav til samvirkingsevne og ytelse, tjenestekvalitet og sikkerhet i denne forordning,
 - sikre sammenheng og kvalitet i de tekniske dataene og prøvingsplanen,
 - planlegge organiseringen av prøvingen, personalressursene, installasjonen og konfigurasjonen av prøvingsplattformen,
 - utføre inspeksjoner og prøvinger som angitt i prøvingsplanen,
 - utarbeide rapporten som presenterer resultatene av inspeksjonene og prøvingene.
 7. Det meldte organet skal sikre at informasjonsutvekslingen som støtter prosedyrene for underretning, koordinering og overføring av flyginger samt prosedyren for sivil-militær koordinering, som er integrert i systemer som drives i et simulert operasjonelt miljø, oppfyller denne forordnings krav til samvirkingsevne og ytelse, tjenestekvalitet og sikkerhet.
 8. Når samsvaret er verifisert, skal det meldte organet utarbeide et samsvarssertifikat for oppgavene det har utført.
 9. Deretter skal yteren av flysikringstjenester utarbeide en EF-verifiseringserklæring for systemet og framlegge den for den nasjonale tilsynsmyndigheten sammen med de tekniske dataene som påkrevd etter artikkel 6 i samvirkingsforordningen.
-

*VEDLEGG V***Vilkårene nevnt i artikkel 8**

1. Yteren av flysikringstjenester skal ha interne framgangsmåter for rapportering som sikrer og viser at vurderingene i verifikasjonsarbeidet er gjort på en upartisk og uavhengig måte.
 2. Yteren av flysikringstjenester skal sikre at personalet som deltar i verifikasjonsarbeidet, utfører sine oppgaver med størst mulig faglig integritet og størst mulig teknisk kompetanse, og ikke er utsatt for press eller tilskyndelse, særlig av økonomisk art, som kan påvirke deres vurdering eller resultatene av deres undersøkelser, særlig fra personer eller grupper som berøres av resultatene av kontrollene.
 3. Yteren av flysikringstjenester skal sikre at personalet som deltar i verifikasjonsarbeidet, har tilgang til utstyr som gjør dem i stand til å utføre de nødvendige kontroller korrekt.
 4. Yteren av flysikringstjenester skal sikre at personalet som deltar i verifikasjonsarbeidet, har god teknisk og yrkesrettet opplæring, tilfredsstillende kjennskap til kravene til det verifikasjonsarbeidet de skal utføre, tilstrekkelig erfaring fra slikt arbeid og den nødvendige evne til å utarbeide de erklæringer, foreta de registreringer og utarbeide de rapporter som viser at verifikasjonsarbeidet er utført.
 5. Yteren av flysikringstjenester skal sikre at personalet som deltar i verifikasjonsarbeidet, er i stand til å utføre sine oppgaver på en upartisk måte. Deres betaling skal ikke avhenge av antallet kontroller som utføres, eller av resultatene.
-